

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 31. jūlijā
(OR. en)

12626/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0202(NLE)

UD 158
EEE 40

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 30. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 343 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, attiecībā uz grozījumu minētā līguma 4. protokolā par izcelsmes noteikumiem attiecībā uz Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēlu piemērošanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 343 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 343 *final*

Briselē, 30.7.2024.
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, attiecībā uz grozījumu minētā līguma 4. protokolā par izcelsmes noteikumiem attiecībā uz Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēlu piemērošanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāpieņem EEZ līguma Apvienotajā komitejā saistībā ar to, ka ir paredzēts pieņemt lēmumu, ar kuru groza EEZ līguma 4. protokolu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu (“EEZ līgums”)

EEZ līguma¹ mērķis ir veicināt līgumslēdzēju pušu tirdzniecisko un ekonomisko attiecību nepārtrauktu un līdzsvarotu stiprināšanu vienlīdzīgos konkurences apstākļos un vienu un to pašu noteikumu ievērošanu, lai izveidotu viendabīgu Eiropas Ekonomikas zonu, turpmāk tekstā – EEZ. Līgums stājas spēkā 1994. gada 1. janvārī.

2.2. Apvienotā komiteja

Apvienotā komiteja, kas izveidota saskaņā ar EEZ līguma 92. panta noteikumiem, var nolemt grozīt noteikumus, kas iekļauti 4. protokolā par izcelsmes noteikumiem. Apvienoto komiteju veido EEZ pušu pārstāvji. Apvienotā komiteja izstrādā lēmumus un ieteikumus, savstarpēji vienojoties Eiropas Savienībai, no vienas puses, un EBTA valstīm, kuras pauž vienotu viedokli, no otras puses.

2.3. Paredzētais Apvienotās komitejas akts

Nākamajā sanāksmē vai vēstuļu apmaiņas veidā Apvienotajai komitejai ir jāpieņem lēmums par grozījumu noteikumos, kas iekļauti 4. protokolā par izcelsmes noteikumiem (“paredzētais akts”).

3. NOSTĀJA, KAS JĀPIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Pirmajā tehniskajā sanāksmē, kas attiecās uz pārejas noteikumiem par izcelsmi un notika 2020. gada 5. februārī Briselē, lielākā daļa Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (“konvencija”)² Līgumslēdzēju pušu vienojās paralēli konvencijas noteikumiem pārejas periodā divpusēji īstenot pārskatītos konvencijas noteikumus (“pārejas noteikumi par izcelsmi”³), līdz tiks pieņemti pārskatītie konvencijas noteikumi.

Kopš 2021. gada 1. septembra jau ir stājies spēkā starp konvencijas Līgumslēdzējām pusēm noslēgtu divpusēju protokolu par izcelsmes noteikumiem tīkls, tostarp EEZ līguma ietvaros, kas dara pārejas noteikumus piemērojamus.

Pārejas noteikumu par izcelsmi mērķis ir ieviest mazāk stingrus noteikumus, lai atvieglotu preferenciālas izcelsmes statusa kvalificēšanu precēm. Tā kā kopumā pārejas noteikumi par izcelsmi ir mazāk stingri nekā konvencijas noteikumi, tad arī preces, kuras atbilst konvencijas noteikumiem, varētu atzīt par noteiktas izcelsmes precēm saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi, izņemot dažus lauksaimniecības produktus, kas klasificēti Harmonizētās sistēmas 2., 4.–15., 16. (izņemot apstrādātus zivsaimniecības produktus) un 17.–24. nodaļā, jo attiecībā uz

¹ OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

² OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.

³ OV L 246, 22.9.2022., 133.-221. lpp.

šiem produktiem pārejas noteikumi par izcelsmi ir atšķirīgi vai stingrāki nekā konvencijas noteikumi.

Pārejas noteikumi par izcelsmi ir piemērojami paralēli konvencijas izcelsmes noteikumiem, tādējādi izveidojot divas atšķirīgas kumulācijas zonas.

Pārejas noteikumi paredz, ka abus izcelsmes noteikumu kopumus var piemērot paralēli, ļaujot izdot izcelsmes apliecinājumu ar atpakaļejošu spēku uz tāda apliecinājuma pamata, kas izdots saskaņā ar konvencijas noteikumiem, ar nosacījumu, ka izstrādājumi atbilst abu noteikumu kopumu prasībām.

Pašreizējā pārejas noteikumu norma par abu izcelsmes noteikumu kopumu paralēlu piemērošanu (Protokola par izcelsmes noteikumiem A papildinājuma 21. panta 1. punkta d) apakšpunkts) radīja apgrūtinošu muitas procedūru, kas traucē uzņēmējiem pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz pārejas noteikumu piemērošana paralēli konvencijai.

Puses ir vienojušās iepriekš piemērot pārejas noteikumus, lai pielāgotu tirdzniecības plūsmas un muitas praksi gaidāmajai konvencijas grozījuma (uz kuru balstās pārejas noteikumi) spēkā stāšanās dienai. Tāpēc ir lietderīgi atvieglot paralēlo piemērošanu atlikušajā pārejas noteikumu piemērošanas laikā, kamēr nav stājies spēkā konvencijas grozījums.

Tāpēc 4. protokola A papildinājuma 8. pants būtu jāgroza, lai atvieglotu konvencijas un pārejas noteikumu par izcelsmi esošo paralēlo piemērošanu.

Padomei būtu jānosaka nostāja, kas ES jāieņem Apvienotajā komitejā.

Ierosinātais grozījums pēc būtības ir tehnisks un attiecas uz pašlaik piemērojamiem pārejas noteikumiem par izcelsmi starp Pusēm, un tas neietekmē protokola par izcelsmes noteikumiem būtību. Tāpēc ietekmes novērtējums nav nepieciešams.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, kas nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁴.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar līgumu, proti, ar EEZ līgumu.

Akts, ko Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām.

Saskaņā ar EEZ līguma 103. panta 1. punktu paredzētais akts būs pusēm saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Paredzētais akts nepapildina un negroza EEZ līguma noteikto iestāžu sistēmu.

⁴ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmuma, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Vienkāršošanai attiecībā uz konvencijas un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēlu piemērošanu nav izmērāmas ietekmes uz ES budžetu, jo tās tvērums galvenokārt attiecas uz tirdzniecības atvieglošanu un muitas dienestu prakses konsolidēšanu. Vienkāršošana attiecas uz jomām, kas paliek dienestu kompetencē, neietekmējot to noteikumu būtību, saskaņā ar kuriem preces iegūst preferenciālu noteiktas izcelsmes statusu, un atvieglo esošā paralēlās piemērošanas principa piemērošanu.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar Apvienotās komitejas aktu tiks grozīts līguma 4. protokols, tāpēc pēc pieņemšanas to ir lietderīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, attiecībā uz grozījumu minētā līguma 4. protokolā par izcelsmes noteikumiem attiecībā uz Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēlu piemērošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība ar Padomes un Komisijas Lēmumu 94/1/EOTK, EK¹ noslēdza EEZ līgumu ("līgums"), un tas stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.
- (2) Līgumā ir iekļauts 4. protokols par izcelsmes noteikumiem. Ievērojot minētā līguma 98. pantu, Apvienotā komiteja, kas izveidota ar līguma 92. pantu ("Apvienotā komiteja"), var nolemt grozīt minētā protokola noteikumus.
- (3) Apvienotajai komitejai nākamajā sanāksmē ir jāpieņem lēmums, ar kuru groza līguma 4. protokolu.
- (4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, jo Apvienotās komitejas lēmums Savienībai būs saistošs.
- (5) Pirmajā tehniskajā sanāksmē, kas attiecās uz pārejas noteikumiem par izcelsmi un notika 2020. gada 5. februārī Briselē, lielākā daļa Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem² ("konvencija") Līgumslēdzēju pušu vienojās paralēli konvencijas noteikumiem pārejas periodā divpusēji īstenot pārskatītos konvencijas noteikumus³ ("pārejas noteikumi par izcelsmi"⁴), līdz tiks pieņemti pārskatītie konvencijas noteikumi.

¹ Padomes un Komisijas Lēmums (1993. gada 13. decembris) par Eiropas Ekonomiskās zonas līguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu, tās dalībvalstīm un Austrijas Republiku, Somijas Republiku, Islandes Republiku, Lihtenšteinas Grāfisti, Norvēģijas Karalisti, Zviedrijas Karalisti un Šveices Konfederāciju (OV L 1, 3.1.1994., 1. lpp.).

² OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.

³ Padomes Lēmums (ES) 2019/2198 (2019. gada 25. novembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz konvencijas grozījumiem (OV L 339, 30.12.2019., 1. lpp.).

⁴ OV L 246, 22.9.2022., 133. lpp.

- (6) Pārejas noteikumu par izcelsmi piemērošana nodrošina tirdzniecības plūsmu un muitas prakses pielāgošanu līdz 2025. gada 1. janvārim, kad stāsies spēkā pārskatītie konvencijas noteikumi, uz kuriem balstīti pārejas noteikumi par izcelsmi.
- (7) Ir stājies spēkā starp konvencijas Līgumslēdzējām pusēm noslēgtu divpusēju protokolu par izcelsmes noteikumiem tīkls⁵, kas dara pārejas noteikumus piemērojamus⁶ kopš 2021. gada 1. septembra.
- (8) Pārejas noteikumu par izcelsmi mērķis ir ieviest mazāk stingrus noteikumus, lai atvieglotu preferenciālas izcelsmes statusa kvalificēšanu precēm. Tā kā kopumā pārejas noteikumi par izcelsmi ir mazāk stingri nekā konvencijas noteikumi, tad arī preces, kuras atbilst konvencijas noteikumiem par izcelsmi, varētu atzīt par noteiktas izcelsmes precēm saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi, izņemot dažus lauksaimniecības produktus, kas klasificēti Harmonizētās sistēmas 2., 4.–15., 16. (izņemot apstrādātus zivsaimniecības produktus) un 17.–24. nodaļā. Pārejas noteikumi par izcelsmi ir piemērojami paralēli konvencijas izcelsmes noteikumiem, tādējādi izveidojot divas atšķirīgas kumulācijas zonas. Tāpēc, lai atvieglotu konvencijas un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēlu piemērošanu, kā paredzēts līguma 4. protokola A papildinājuma 21. panta 1. punkta d) apakšpunktā, būtu jāgroza līguma 4. protokola A papildinājuma 8. pants,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā ir jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, attiecībā uz grozījumu minētā līguma 4. protokolā, pamatā ir Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁵ ES, Islande, Šveice (ieskaitot Lihtenšteinu), Norvēģija, Fēru salas, Izraēla, Jordānija, Palestīna (šis nosaukums nav uzskatāms par Palestīnas valsts atzīšanu, un tas neskar dalībvalstu individuālo nostāju šajā jautājumā), Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova (šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju), Ziemeļmaķedonija, Serbija, Melnkalne, Gruzija, Moldovas Republika un Ukraina.

⁶ OV C, C/2024/1637, 20.2.2024.